

شهرداری منطقه ۸

شهرداری ناحیه ۲

سند راهبردی توسعه محله فدک

زمستان ۱۳۹۲

بسمه تعالی

باعنایت به برنامه پنج ساله شهرداری تهران که براساس نظر دکتر قالیباف شهردار محترم شهر تهران و به وسیله می معاونت برنامه ریزی و توسعه شهری شهرداری شهر تهران تهیه و توسط شورای اسلامی شهر تهران تصویب گردید شهرداری این منطقه نیز با توجه به محورهای برنامه مذکور به عنوان یک سند بالادستی، تمهیدات لازم را به منظور تهیه سند راهبردی توسعه محلات منطقه به عمل آورد. در همین راستا با برگزاری چندین نشست با شورایاران محلات و معتمدین، مسئولان شهری و گروهی از متخصصین دانشگاهی ضمن شناخت وضعیت موجود محلات به لحاظ ضعف ها، قوت ها، تهدیدها و فرصت ها به ترسیم وضعیت مطلوب محلات با رویکرد افزایش سرانه های فرهنگی، ورزشی، فضای سبز و...، فراهم کردن مشارکت حداکثری شهروندان و در نهایت افزایش رضایت مندی مردم منطقه در افق ۵ ساله نموده است.

باتدوین این سند سیاست ها و برنامه ها مدنظر خواهد شد و شاهد رشد و توسعه در تمام ابعاد خواهیم بود. بی شک این اقدام سهم مهمی در ایجاد تلاش و فعالیت برای آبادانی منطقه و حرکت در مسیر تهیه شده ما را به نتیجه مطلوب می رساند.

سند راهبردی توسعه محلات منطقه ۸ به منزله نقشه راه، سمت و سوی کلیدی فعالیت های مدیریت شهری را هدایت خواهد کرد و به عنوان شاخصی میزان پیشرفت برنامه های شهرداری منطقه را در رسیدن به اهداف مدنظر، اندازه گیری می کند.

از خداوند متعال تحقق آنچه پیش بینی کرده ایم را مسالت می نمایم.

سعید طلوعی

شهردار منطقه ۸

بسمه تعالی

برنامه ریزی برای حصول به رشد و توسعه یک ضرورت و الزام علمی است و فقدان آن موجب هدر رفت منابع مالی و انسانی و رشد نامتوازن امکانات و خدمات می گردد. برنامه ریزی استراتژیک به عنوان یکی از روش های موثر برنامه ریزی، ضمن شناخت وضعیت موجود به ترسیم وضعیت مطلوب از مدل تحلیلی SWOT بهره می گیرد.

معاونت برنامه ریزی و توسعه شهری این منطقه در راستای برنامه پنج ساله ی شهرداری تهران و تاکید شهردار محترم منطقه، ساز و کارهای مناسب را جهت تدوین برنامه پنج ساله منطقه با اقدامات ذیل فراهم نمود:

۱. دعوت از گروهی از متخصصین دانشگاهی جهت تدوین متدولوژی برنامه و تهیه اسناد راهبردی توسعه محلات منطقه

۲. تشکیل نشست های مختلف با دبیران شورایاری محلات، مدیران محلات و معتمدین و نخبگان محلی

۳. برگزاری چندین جلسه با معاونین اجرایی شهرداری منطقه به منظور دریافت برنامه ها و طرح های پیشنهادی

خوشبختانه با برنامه ریزی دقیق و تلاش فراوان در یک دوره چهار ماهه (آذر تا اسفند ۱۳۹۲)، اسناد راهبردی توسعه محلات سیزده گانه منطقه در افق پنج ساله (۱۳۹۳-۱۳۹۷) تهیه گردید. رویکرد اسناد، افزایش سرانه ها در تمام بخش های فعالیتی شهرداری نظیر امور فرهنگی، ورزشی، فضای سبز و ... در محلات منطقه بوده است به نحوی که در افق برنامه (۱۳۹۷) سهم شهروندان نسبت به سرانه ها به صورت قابل توجهی افزایش می یابد و با کنترل پروژه هایی که در برنامه پیش بینی شده است پیوسته میزان پیشرفت برنامه ها سنجیده خواهد شد.

حسن محمدحسن زاده

معاون برنامه ریزی و توسعه شهری منطقه ۸

پیشگفتار

امام خمینی (ره): " من به جرأت می گویم اسلام سنگرهای کلیدی جهان را فتح خواهد کرد."

مقام معظم رهبری: " روحیه مدیریت جهادی در اداره شهر تهران و کشور حاکم باشد."

بر اساس رویکرد شهردار محترم تهران، نگاه محله ای یکی از راهبردهای توسعه شهری در جهت مدیریت مطلوب شهر و اتخاذ تصمیمات اجرائی بر مبنای اولویتهای مبتنی بر ضرورتها و نیازهای محلی است. با این تفکر، شهرداری از یک سازمان صرفاً خدماتی به یک نهاد اجتماعی تغییر مأموریت داده و مشارکت شهروندان در اداره و پیشرفت شهر در راستای رویکرد شهروند محوری - محله گرایی تحقق می یابد. این مجموعه، سند راهبردی پنج ساله توسعه محله است که با نیت، آرزو و آرمان حل مشکلات و مسائل محله، تعادل بخشی سرانه ها، توسعه پایدار استانداردهای شهری و ارتقاء کیفیت زندگی شهروندان با مشارکت مدیران شهرداری، شورایاریها، نخبگان، معتمدین و فعالان محلی طراحی و تدوین شده است. در افق چشم انداز پنج ساله، در حد امکانات و منابع در دسترس، ضمن تعادل بخشی نسبی به سرانه ها، معیارهای فرهنگی، ارزشهای اسلامی - ایرانی، سبک زندگی اسلامی - ایرانی، آلودگی هوا و صوت، امنیت، ایمنی، اسکان، فعالیت، فراغت، حرکت، محیط زیست، مناظر و سیمای شهری و کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات، بطور نسبی و متناسب با میانگین سطح کلانشهر تهران در چارچوب قوانین جمهوری اسلامی و شهر تهران با آرمان رضایتمندی شهروندان تعقیب و به فضل الهی با مشارکت آحاد شهروندان، ارتقاء و بهبود می یابد. برای تحول و توسعه شهری و محلی، عناصر و مؤلفه های زیادی باید همزمان وارد صحنه شوند تا اهداف توسعه و افزایش کیفیت زندگی شهروندان محقق شود. برای توسعه محله و تحقق اهداف سند راهبردی، الزاماتی بشرح زیر وجود دارد که با تکمیل و تحقق این الزامات می توان به توسعه محله امیدوارتر بود:

الف) نگاه سیاستگذارانه فرهنگی - اجتماعی و نرم افزاری به توسعه شهر و آحاد شهروندان در برنامه های توسعه ملی و شهری

ب) توجه به شهروندان و محوریت عاملیت انسان در تمامی سیاستها و برنامه های توسعه شهری

ج) کمکها و مساعدتهای اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، حقوقی، قانونی و سیاسی دولت و حاکمیت از شهر و نهاد مدیریت شهری

د) مشارکت نهادهای حکومتی نظیر قوای سه گانه، نیروهای نظامی و انتظامی و نهادهای مردمی در اداره و توسعه شهر

ه) تحول و توسعه تمامی عناصر و عوامل سازمان شهرداری در حوزه های منابع انسانی و مالی، ساختار، روشها و سیستمها، فناوریها، فرهنگ سازمانی و نظام مدیریت به عنوان نهاد اجتماعی و سازمان یادگیرنده

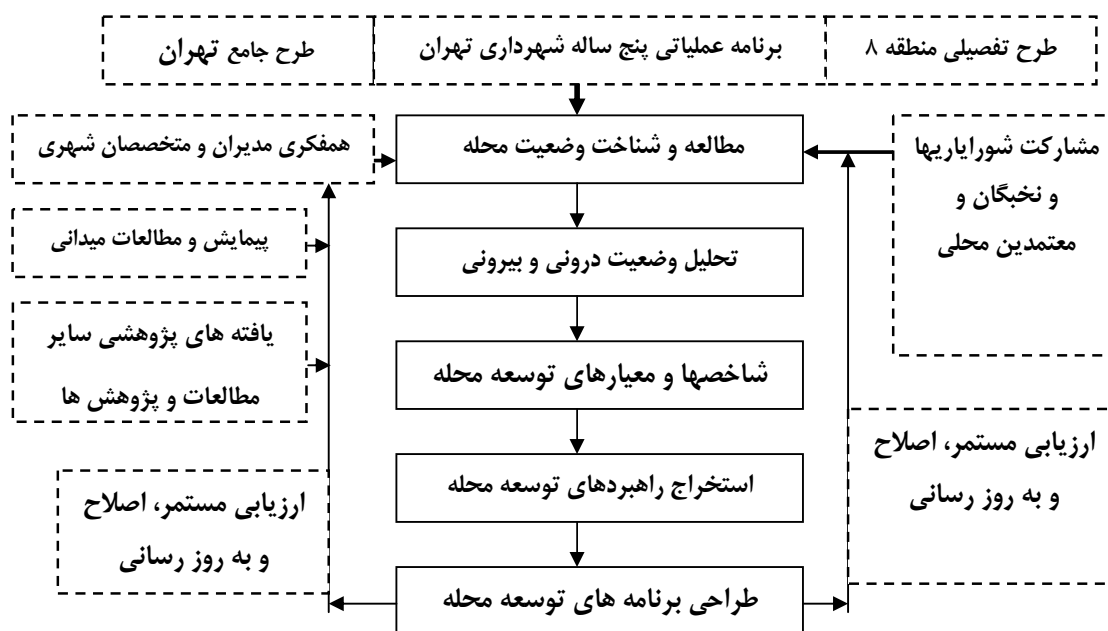
و) مسئولیت پذیری و مشارکت آحاد شهروندان در اداره امور و توسعه شهر

ز) تحقق پیش نیازها و شرایط مدیریت یکپارچه شهری و کاهش مداخلات و برنامه های چندگانه و ناهمگون در ارائه خدمات به شهروندان.

متدولوژی اقدام (روش کار)

متدولوژی تهیه و تدوین سند راهبردی توسعه محله بشرح شکل ذیل می باشد. در پیمایش و بازدیدهای میدانی که به اتفاق حوزه های اجرایی، شهردار منطقه و اعضای تیم تدوین اسناد راهبردی توسعه محلات، شورایاریهای محله و مشاور طرح، انجام شده مشکلات و مسائل جدی و عمومی محله با نگاه علمی و اجرایی مورد کنکاش قرار گرفته است. همچنین، در راستای ارتقای کیفیت زندگی شهری و افزایش سطح رضایتمندی شهروندان، با تأکید شهردار منطقه و با هدف تعادل بخشی به سرانه های اساسی شهری نظیر فضاهای سبز و باز عمومی، فضاهای خدماتی عمومی همچون مکانهای فرهنگی، ورزشی و ... در حد

امکانات و مقدرات و منابع مالی موجود سعی شده است تصمیماتی اتخاذ شود که موجبات اعتمادسازی مضاعف مردم محله را فراهم کند. بر اساس متدولوژی اقدام، در تدوین سند راهبردی توسعه محله با توجه به تلفیق اصول نظری و کاربردی، ابتدا، وضعیت جاری محله با توجه به سرانه ها و معیارهای عمومی شهری با مراجعه به اسناد بالادستی (طرح جامع تهران، طرح تفصیلی منطقه، برنامه عملیاتی پنج ساله شهرداری تهران و ...) به تصویر کشیده شده و با استخراج کمبودها و نیازهای اساسی محله، وضعیت مطلوب محله بر اساس شاخصهای توسعه محله ترسیم شده است. وضعیت مطلوبی که انتظار می رود در آن حالت سرانه های شهری به تعادل مناسب و منطقی رسیده، کیفیت زندگی شهروندان با بهبود مستمر، ارتقاء یافته و در نهایت، رضایتمندی شهروندان از کلیت شهر و نظام مدیریت شهری به حد امکان افزایش می یابد. بر مبنای متدولوژی اقدام، سند راهبردی توسعه محله شامل معرفی اجمالی محله، نقاط قوت و ضعف و فرصتها و تهدیدها، چشم انداز توسعه، شاخصها و معیارهای توسعه محله، راهبردها و برنامه های توسعه در افق پنج ساله می باشد. علاوه بر این سند، سند پشتیبان اسناد توسعه محلات تهیه و به پیوست ارائه شده است.

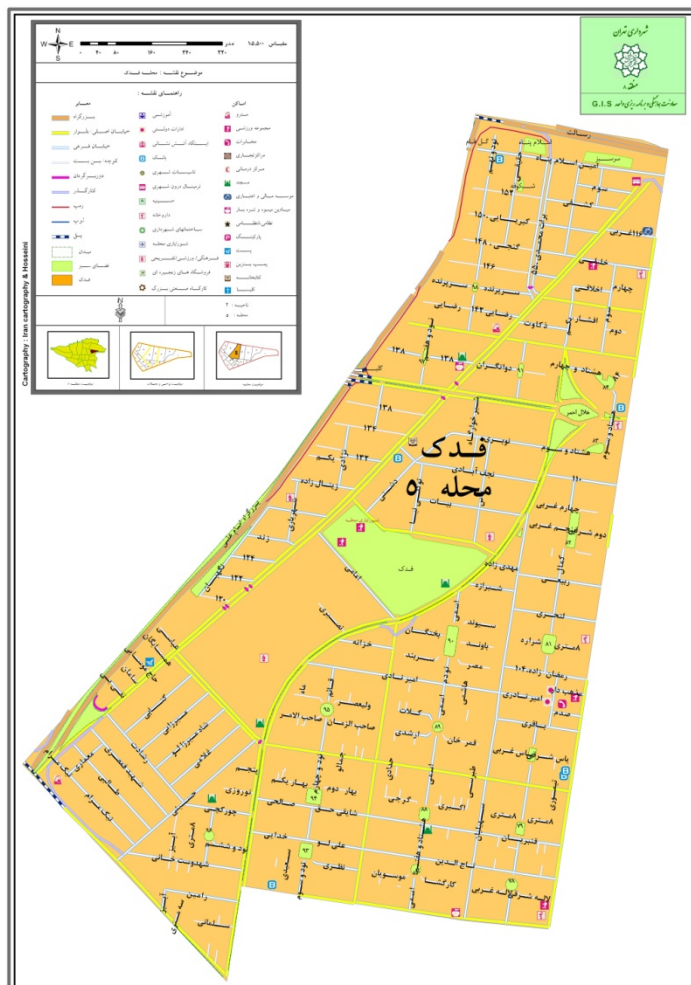
فهرست

محلۀ فدک

۱	معرفی اجمالی محلۀ
۴	تحلیل عوامل درونی و بیرونی محلۀ (SWOT)
۷	چشم انداز توسعه محلۀ
۸	شاخصها و معیارهای توسعه محلۀ
۱۵	راهبردهای توسعه محلۀ
۱۷	برنامه پنج ساله توسعه محلۀ
۲۸	سازوکار به روز رسانی برنامه توسعه محلۀ

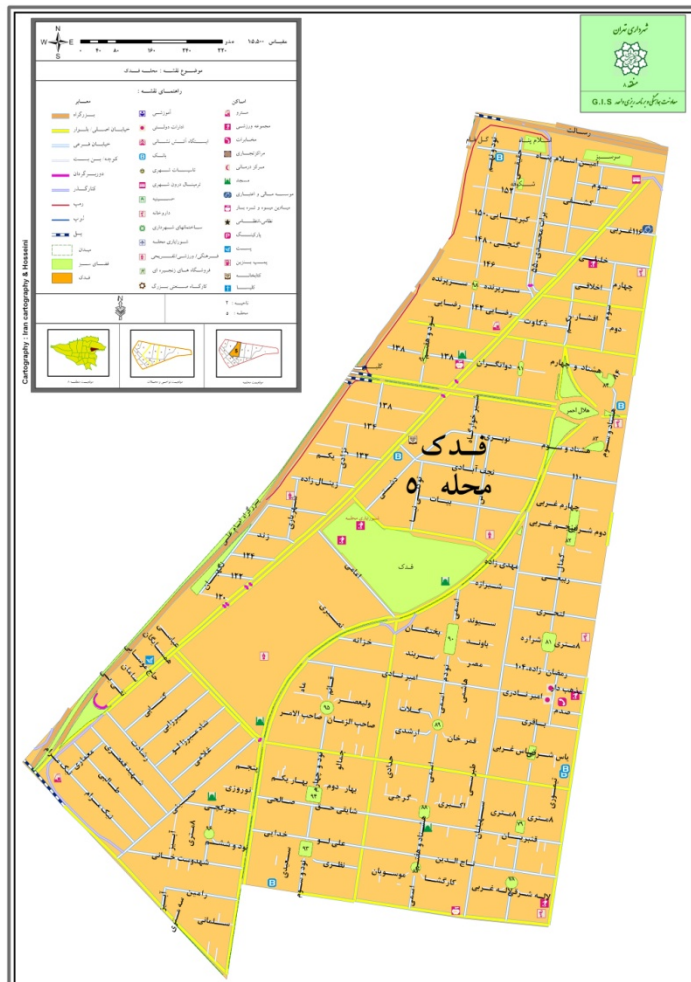
سند راهبردی توسعه محله فدک

(۱۳۹۳-۱۳۹۷)

سند راهبردی توسعه محله فدک

(۱۳۹۳-۱۳۹۷)

۱. معرفی اجمالی محله فدک

محله فدک با وسعت ۱۴۶/۴ هکتار و جمعیتی معادل ۳۶۱۲۰ نفر، در غرب ناحیه دو قرار گرفته است و ۱۰ درصد از جمعیت منطقه را در خود جای داده است که نسبت جمعیت زنان به مردان ۱۰۳ می باشد.

محله فدک تقریباً در مرکز منطقه ۸ واقع شده و از شمال به محله کالاد منطقه ۴، از جنوب به محلات نارمک، زرکش و تسلیحات، از شرق به محله هفت حوض و از غرب به محله کرمان محدود می شود. این محله از حدود دهه ۴۰ شمسی توسط برخی مهندسين خارجی طراحی و نقشه‌کشی اولیه آن صورت یافته است. بنا به روایتی سال شکل‌گیری این محله سال ۱۳۳۲ است. همچنین طبق اظهاراتی دیگر، این محله پیش از سال ۱۳۴۷ توسط آلمانی‌ها طراحی شده بود.

محله فدک به لحاظ طبیعی و شرایط اقلیمی مشرف به تپه‌های ده نارمک متشکل از زمین‌های بایر و خالی از سکنه‌ای بوده و به ملاکین بزرگی تعلق داشته است. از قبل از انقلاب اسلامی در این محل باغی به نام باغ سرهنگ وجود داشته است. بخشی از این محله محدوده پایین خیابان بزرگیان به باغ سرهنگ معروف بوده است؛ اما به دلیل استقرار شکارگاه شاه و قصر تابستانی وی در جنگل‌های سرخه حصار؛ این محدوده همواره محل گذار خانواده شاهان بوده است. به لحاظ ساخت اجتماعی، فرآیند شکل‌گیری محله ناشی از رویکردی سیاسی و تدوین قانونی بوده که از سوی دولت بنا به قانونی مصوب، زمین‌های این محدوده به اقشار "کارمندان دولت و به ویژه افراد

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

فاقد ملک و مسکن شخصی " و " افراد بی‌بضاعت و فاقد خانه و سرپناه " اختصاص می‌یافته است.

به لحاظ تحولات جمعیتی و مهاجرت‌های صورت یافته در بدو شکل‌گیری محله، آن چه پیداست این امر به پیش از دوره پهلوی باز می‌گردد. در این دوره با مهاجرت‌های گسترده و متعددی که از سوی اهالی دهکده نظام‌آباد، از توابع شهرستان اراک به سوی این منطقه گسیل یافته است، کالبد نخستین این محله پایه‌ریزی گردیده است. به لحاظ قومی در این محله، اکثراً، فارس نشین هستند و بیشتر اراکی‌ها، تویسرکانی‌ها و مردم خمین و محلات ساکن هستند.

به لحاظ بعد اقتصادی شکل‌گیری محله، وجود اصناف و مشاغل مختلف حاکی از گسترش انواع حرف و صنایع بوده است. اما آن چه بیش از همه نمود یافته حرفه مکانیکی، کارهای فنی - صنعتی و کارمندهای دادگستری و شهرداری است. از اماکن قدیمی در این محله می‌توان به مدرسه کمال، میدان هلال احمر و پارک فدک اشاره کرد.

شهر داری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

اطلاعات کلی محله فدک

مشخصات کالبدی محله			
تعداد مراکز خدماتی موجود در محله			
-	حسینیه	۲۶	پارک و میدان
-	میدان میوه و تره یار	-	هتل
۴	مساجد	۳۶	مدارس
۷	بانک	۱	نظامی و انتظامی

مشخصات عمومی و جمعیتی محله			
مذهب	شیعه	قومیت ساکنین	فارس
جمعیت	۳۶۱۲۰	مساحت (هکتار)	۱۴۶/۴
تراکم ناخالص جمعیت	۲۴۷	تعداد خانوار	۱۲۰۵۲
زن	۱۸۳۸۱	مرد	۱۷۷۳۹
شاغل	۱۲۷۸۶	بیکار	۱۰۳۶
باسواد	۳۳۳۶۴	بی سواد	۱۷۴۵
متاهل	۱۸۵۴۰	مجرد	۱۴۷۲۴

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

۲. تحلیل عوامل درونی و بیرونی محله فدک (SWOT)

بر پایه متدولوژی و فرایند انجام طرح و الگوهای عمومی مدیریت استراتژیک و مطالعات و بازدیدهای میدانی تیم پروژه از سطح محلات و جلسات هم اندیشی و همفکری تیم پروژه و شوراییاری محله و شهرداران نواحی و معاونین منطقه و معاونین نواحی سه گانه، مشکلات و مسائل اساسی محلات شناسایی شده و بر اساس الگوی تحلیل SWOT، نقاط قوت و ضعف و فرصتها و تهدیدهای مهم و حیاتی محله، بشرح جدول ۱ تحلیل شده است.

جدول ۱- تحلیل وضعیت محله (SWOT)	
عوامل	شرح عوامل درونی و بیرونی
نقاط قوت عمده (S)	۱. وجود پارک فدک و سیمای چشم نواز آن در سطح محله
	۲. وجود کاربریهای با سطح عملکردی منطقه ای در سطح محله
	۳. وجود بافتهای با ارزش در محله (متاثر از بافت ارزش مند نارمک)
	۴. بهره مندی محله از هویت فرهنگی و اجتماعی
	۵. برخورداری از امکانات فرهنگی مناسب در مقایسه با سایر محلات و امکان خدمات به ساکنین کل منطقه
	۶. انسجام نسبی و نظام مند بودن شبکه معابر شهری

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

<p>۷. برخورداری محله از سوله بحران جهت مواقع بحران و سوانح</p> <p>۸. وجود ۲۶ بوستان</p> <p>۹. وجود دو مرکز ورزشی</p> <p>۱۰. برخورداری از پنج مرکز فرهنگی</p> <p>۱۱. وجود اراضی و املاک ذخیره شهری برای جبران کمبود سرانه های شهری محله (وجود دو زمین بایر متعلق به بخش خصوصی)</p>	
<p>۱. هزینه بالای اماکن تفریحی - ورزشی و عدم استقبال ساکنین از آنها</p> <p>۲. ناامنی ناشی از استفاده بچه ها و نوجوانان از میادین محله بعنوان محل بازی</p> <p>۳. پایین بودن سطح مشارکت در فرایند توسعه محله</p> <p>۴. اعتماد پایین ساکنین نسبت به شهرداری</p> <p>۵. آلودگی صوتی به ویژه در بافت های مجاور</p> <p>۶. پایین بودن هویت و احساس تعلق محله ای</p> <p>۷. معایب ناشی از محصور بودن محله توسط معابر شریانی از جمله دشواری دسترسی ها</p> <p>۸. نبود سیستم فاضلاب شهری</p>	<p>نقاط ضعف عمده (W)</p>

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

<p>۱. استقرار کل محدوده محله در پهنه بندی طرح های موضعی منطقه (طرح موضعی محدوده دخالت بزرگراه و خیابان مدنی، بافت باارزش نارمک)</p> <p>۲. نداشتن گسلهای زلزله</p> <p>۳. مزایای ناشی از محصور بودن محله توسط معابر شریانی از جمله امنیت آن</p> <p>۴. عبور چند بزرگراه در منطقه و کاهش حجم ترافیک محله</p> <p>۵. وجود اراضی و املاک ذخیره شهری برای جبران کمبود سرانه های شهری محله</p>	<p>فرصتهای عمده (O)</p>
<p>۱. وجود پسماندهای روان خانگی و ... در جویها و معابر و ایجاد آلودگی محیطی و بیماری</p> <p>۲. عدم اعتماد و اعتنای مردم نسبت به شهرداری</p> <p>۳. کاهش هویت و احساس تعلق محله ای</p> <p>۴. کم توجهی به مشارکت مردم بویژه جوانان، بانوان، نخبگان و فرهیختگان در توسعه محله</p>	<p>چالشها و تهدیدهای عمده (T)</p>

۳. چشم انداز توسعه محله

چشم انداز دورنمایی از دستیابی به اهداف برنامه راهبردی در افق زمانی انتهای برنامه است که بر اساس طرح جامع تهران، طرح تفصیلی منطقه، برنامه عملیاتی پنج ساله شهر تهران، چشم انداز توسعه شهر تهران - منطقه ۸ و منابع و امکانات موجود، محله فدک بعنوان یکی از محلات ناحیه دو منطقه ۸ در افق چشم انداز ۵ ساله، با آرمان اصیل رضایتمندی شهروندان، ضمن تعادل بخشی نسبی به سرانه ها و بهبود نسبی تمامی معیارهای ایمنی، سکونت، فعالیت، فراغت، حرکت، محیط زیست، مناظر و سیمای شهری، مکانیزاسیون خدمات و بکارگیری فناوری اطلاعات متناسب با میانگین سطح تهران، یک محله مسکونی که با انجام اقدامات و برنامه های پیش بینی شده در سند توسعه، محله ای با سکونت پایدار، امن و ایمن در برابر انواع مخاطرات و آسیب های فرهنگی - اجتماعی و زیست محیطی، پاک و زیبا با شهروندان آگاه، مشارکت جو و مسئول می شود.

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

۴. شاخصها و معیارهای توسعه محله فدک

در فرایند برنامه ریزی راهبردی شهری، لازم است نیازهای مهم توسعه محله (شاخصها) بر اساس شناخت وضع موجود و تصویر وضع مطلوب نسبی (معیارها و اهداف) در افق چشم انداز و در مسیر دستیابی به آن، تعیین شود. در جدول ۲ اهم نیازهای توسعه شهری محله (شاخصها) بر پایه درجه توسعه یافتگی محله و محدوده مطالبات ساکنین محله، شناسایی و مشخص شده اند. همچنین، متناسب با نوع و سطح نیازهای محله، وضع مطلوب توسعه محله (معیارها و اهداف) در جدول مذکور ارائه شده است.

جدول ۲- شاخصها و معیارهای توسعه محله فدک

ردیف	شاخصهای توسعه محله	وضعیت موجود محله از منظر شاخصها	معیارهای توسعه محله (اهداف)
۱	سبک زندگی اسلامی - ایرانی	بر اساس فرمایشات مقام معظم رهبری و تاکیدات شهردار تهران سبک زندگی در شهر تهران مطابق با سبک زندگی اسلامی - ایرانی نمی باشد. سبک زندگی در این محله نیز اختلاف معنی داری با سایر نقاط شهر ندارد	بهبود کیفیت و سبک زندگی اسلامی - ایرانی شهروندان محله

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

شماره	شاخصهای توسعه محله	وضعیت موجود محله از منظر شاخصها	معیارهای توسعه محله (اهداف)
۲	حمل و نقل و ترافیک معابر محله	معیار سطح محله دارای ترافیک بوده و مزاحمتهایی برای ساکنین و مردم محله دارد	مدیریت بار ترافیکی معابر محله و جلوگیری از ورود و تحمیل ترافیک جدید به سطح معابر محله، ارتقاء فرهنگ ترافیک - استفاده از تمامی ظرفیت های مراکز علمی، مذهبی، فرهنگی و سازمان های مردم نهاد (NGO) و ... به منظور اصلاح رفتارهای ترافیکی شهروندان در محله، ارتقاء فرهنگ و دانش ترافیک با مشارکت فعالانه شهروندان، بخش خصوصی و سایر نهادهای ذیربط - تامین پارکینگ مورد نیاز
۳	امنیت	بر اساس برآیند مطالعات انجام شده، امنیت در این محله در حد متوسط می باشد و جلوه های اعتیاد یک معضل جدی در این محله است	همکاری مضاعف با سازمان ها و نهادهای ذیربط به منظور: - حفظ و افزایش مستمر امنیت محله - مهار، کنترل و کاهش آسیب های اجتماعی - حفظ و ارتقاء سلامت اجتماعی - تلاش مستمر به منظور ریشه کنی جلوه های اعتیاد

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

شماره	شاخصهای توسعه محله	وضعیت موجود محله از منظر شاخصها	معیارهای توسعه محله (اهداف)
۴	ایمنی	ایمنی محله از منظر فرسودگی بافت شهری در سطح مناسب ارزیابی می شود	<ul style="list-style-type: none"> - افزایش مستمر ایمنی محله - ارتقاء نقش شهروندان در مدیریت بحران و مخاطرات محیطی
۵	آلودگی هوا	یکی از مشکلات اصلی شهر تهران و به تبع آن محلات شهر تهران آلودگی هوا می باشد	<ul style="list-style-type: none"> تنظیم بار ترافیکی معابر، حفظ و توسعه فضای سبز معابر و اماکن و همراهی و مشارکت با نهادهای مرتبط برای کاهش آلودگی شهر
۶	آلودگی صوتی	آلودگی صوتی در این محله در حد متوسط می باشد	<ul style="list-style-type: none"> تنظیم بار ترافیکی معابر، حفظ و توسعه فضاهای سبز معابر و اماکن، بکارگیری صوت شکن در حواشی بزرگراه ها بر اساس شدت صوت

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

ردیف	شاخصهای توسعه محله	وضعیت موجود محله از منظر شاخصها	معیارهای توسعه محله (اهداف)
۷	آلودگی منظر	مطابق بازدیدهای محلی، آلودگی منظر در این محله مشهود است	- بهبود کیفیت سیما و مناظر شهری (محله مقیاس) - تامین آرامش بصری شهروندان
۸	تراکم ناخالص جمعیتی	تراکم و فشردگی مناسب جمعیت در سطح محله	حفظ و نگهداشت تراکم جمعیت و جلوگیری از افزایش جمعیت ساکن در محله
۹	فضاهای سبز و باز	فضاهای سبز و باز در این محله در سطح مناسب ارزیابی می گردد	توسعه و گسترش فضاهای سبز و باز، حفظ و مراقبت از فضاهای سبز معابر اصلی و فرعی و منازل سطح محله و آبیاری منظم و مناسب باغچه ها و فضاهای سبز توزیع شده در خیابانها و کوچه ها، توسعه فضای سبز عمودی، بام سبز، حفظ و توسعه فضای سبز حاشیه معابر

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

شماره	شاخصهای توسعه محله	وضعیت موجود محله از منظر شاخصها	معیارهای توسعه محله (اهداف)
۱۰	سطح بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)	سطح بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) برای تعامل مردم با شهرداری و انجام خدمات شهری و استفاده از بازارهای مجازی و الکترونیکی، پایین است	توسعه استفاده کارآمد از فناوری اطلاعات و ارتباطات برای تعامل مردم با شهرداری و دریافت خدمات شهری و حمایت از ایجاد و ترویج بازارهای مجازی کالا و خدمات برای استفاده مردم و کاهش تردهای غیرضروری، گسترش، ترویج و عمومی سازی فناوری اطلاعات (IT) - فرهنگ سازی عمومی شهروندان در خصوص آشنایی و استفاده از خدمات الکترونیک
۱۱	هویت محلی و احساس تعلق مردم به محله	سطح هویت محله ای و احساس تعلق مردم به محله و عرق محلی پایین است	احیای نمادها و عناصر هویت ساز محله بر اساس پژوهشهای محله مقیاس و بکارگیری نظرات شورایی و نخبگان محلی برای ارتقاء سطح تعلق محله ای

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

ردیف	شاخصهای توسعه محله	وضعیت موجود محله از منظر شاخصها	معیارهای توسعه محله (اهداف)
۱۲	نقش و مشارکت مردم در برنامه های محله مقیاس	سطح مشارکت مردم در طراحی و اجرای برنامه های محله مقیاس پایین است	توسعه مشارکت مردم در طراحی و اجرای برنامه های محلی بویژه فعالیتهای اجتماعی و فرهنگی
۱۳	رضایت مردم از زندگی در محله	ساکنین محله از زندگی در محله رضایت نسبی دارند. برخی مشکلات نظیر کمبود سرانه های شهری، ترافیک، رهاسازی پسماندهای روان خانگی در جویها و معابر و ایجاد آلودگی محیطی و بیماری، سطح رضایت را بتدریج کاهش می دهد	ارتقاء رضایت ساکنین با جبران کمبود سرانه ها، مشارکت مردم در طراحی و اجرای برنامه های محلی، کاهش ترافیک معابر، مرتفع نمودن مشکلات ناشی از رهاسازی پسماندهای روان خانگی، افزایش کیفیت معابر
۱۴	شبکه فاضلاب شهری	شبکه فاضلاب در محله وصل نبوده و موجب اذیت شهروندان محله می شود(مطابق اظهارات مسئولین مربوطه، شبکه فاضلاب ناحیه ۲ تکمیل نشده است)	تکمیل و اتصال کامل شبکه فاضلاب محله از طریق پیگیری و همکاری با نهادهای مربوطه

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

معیارهای توسعه محله (اهداف)	وضعیت موجود محله از منظر شاخصها	شاخصهای توسعه محله	ردیف
<p>برنامه ریزی و انجام اقدامات مناسب و موثر برای کاهش ترافیک، سازماندهی وضعیت توقفگاهی معابر محله، از بین بردن مشکلات ناشی از رهاسازی پسماندها و جبران کمبود سرانه های شهری</p>	<p>ترافیک، وضعیت توقفگاهی معابر، رهاسازی پسماندها و پایین بودن سرانه های شهری، کیفیت زندگی در محله را کاهش داده است</p>	<p>کیفیت زندگی در محله</p>	<p>۱۵</p>
<p>ترویج و ارتقاء سطح مسئولیت پذیری و مشارکت شهروندان</p>	<p>مسئولیت و مشارکت شهروندان در سطح قابل قبولی نمی باشد</p>	<p>مسئولیت و مشارکت شهروندان</p>	<p>۱۶</p>

۵. راهبردهای توسعه محله فدک

بر اساس تجزیه و تحلیل قوتها، ضعفها، فرصتها و چالشهای محله (SWOT) (جدول ۱) و شاخصها (نیازها) و معیارهای (اهداف) توسعه محله (جدول ۲) راهبردهای توسعه محله فدک بشرح زیر می باشد:

۱. زمینه سازی نظام مند برای تقویت نقش و مشارکت مردم محله بویژه بانوان، جوانان و نخبگان محلی در طراحی و اجرای طرحها و برنامه های توسعه محله و استفاده از برنامه های اجتماعی و فرهنگی محله مقیاس
۲. بهبود کیفیت زندگی با بهره گیری از سرمایه های فرهنگی و اجتماعی شهروندان و ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی
۳. توسعه همکاریهای شهرداری و شوراییاری محله برای شناسایی اراضی و املاک ذخیره شهری برای تصاحب و یا تملک آنها جهت جبران کمبود سرانه های شهری و تعادل بخشی به سرانه ها نظیر فضاهای فرهنگی، ورزشی، توقفگاه و ...
۴. اتخاذ تدابیر لازم برای کاهش بار ترافیکی معابر محله و جلوگیری از ورود و تحمیل بار ترافیکی جدید به معابر محله
۵. استفاده از سیستم های هوشمند در مدیریت و روان سازی جریان ترافیک
۶. ارتقاء فرهنگ و دانش ترافیک با مشارکت فعالانه شهروندان، بخش خصوصی و سایر نهادهای ذیربط
۷. آموزش و ترویج فرهنگ ترافیک و اصلاح ناهنجاری های ترافیکی و کاهش تخلفات با همکاریهای نهادهای ذیربط

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

۸. ارتقاء و آموزش فرهنگ ترافیک در مدارس محله
۹. حمایت، ترویج و توسعه بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) در سطح محله با تاکید بر انجام خدمات شهری و ایجاد بازارهای کالا و خدمات مجازی
۱۰. هوشمندسازی سازمان شهرداری و گسترش شبکه های ارتباطی برای ارائه خدمات به شهروندان
۱۱. مدیریت بهره وری (هزینه، زمان و کیفیت) در تصمیمات و اقدامات
۱۲. اهتمام برای توجه به شهروندان و عاملیت انسان در همه طرح ها و برنامه های توسعه محله
۱۳. احیای هویت محله ای و شناسایی نمادهای هویت بخش محله بر پایه مطالعات علمی محله مقیاس
۱۴. ساماندهی، تجهیز و منعطف سازی تاسیسات و فضاهای سبز، خدماتی، دولتی و عمومی جهت افزایش ایمنی، امداد و نجات و مدیریت بحران و سوانح طبیعی
۱۵. حمایت از طرح های پژوهشی مرتبط با آسیب های اجتماعی، امنیت و ایمنی در محله
۱۶. افزایش رضایت مردم و متناسب کردن اقدامات و فعالیتهای شهرداری با نیازها، توقعات و مطالبات واقعی مردم محله با مشارکت مردم و شورایی محله در طراحی و اجرای فعالیتهای محله مقیاس
۱۷. اهتمام برای توسعه شبکه فاضلاب شهری در سطح محله و کسب رضایت مردم از این منظر
۱۸. ارتقای سطح کیفیت زندگی و رضایت ساکنین محله از طریق جبران کمبود سرانه های شهری، مشارکت مردم در طراحی و اجرای برنامه های محلی، کاهش ترافیک معابر
۱۹. کاهش آلودگی منظر در سطح محله
۲۰. در اولویت قراردادن حفظ فضاهای سبز توزیع شده در سطح محله و جلوگیری از نابودی تدریجی فضاهای سبز موجود

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

۶. برنامه پنج ساله توسعه محله فدک

بر اساس شاخصها، معیارها و راهبردهای توسعه محله، برنامه توسعه محله فدک بعنوان راهنمای اصلی برنامه های خرد و دوره ای، اقدامات، طرحها و پروژه های محله مقیاس، در افق برنامه راهبردی بشرح جدول ۳ می باشد. برنامه توسعه محله منتج از نیازها و مطالبات اصلی و زیربنایی محله بوده و مختص شرایط بومی و درجه توسعه یافتگی همین محله، می باشد.

جدول ۳- برنامه ۵ ساله توسعه محله فدک

ردیف	عناوین برنامه ها	شرح برنامه های توسعه	محدوده زمانی شروع
۱	توسعه سرای محله	- ایجاد سالن آمفی تئاتر کوچک در سرای محله موجود به منظور نمایش فیلم - تقویت و توسعه کتابخانه موجود در سرای محله به عنوان کتابخانه محله ای	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳
۲	بازپیرایی و بازطراحی امکانات رفاهی در بوستان فدک	ترمیم پیاده رو- تجهیز و تکمیل کف پوش زمین بازی و وسایل بازی کودکان- نصب وسایل و امکانات ورزشی- ساخت نمازخانه- تجهیز سرویس بهداشتی- سینما	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳
۳	جابجایی مکان فعلی	مکان فعلی بازیافت در خیابان مدنی پس از مطالعات فنی- اقتصادی به مکان	شروع برنامه از سال

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

ردیف	عناوین برنامه ها	شرح برنامه های توسعه	محدوده زمانی شروع
	بازیافت از خیابان مدنی	مناسبتی نظیر تهرانپارس (پشت مرکز معاینه فنی دماوند) منتقل می شود و از ملک موجود با مطالعه، بهره برداری مناسب می گردد	۱۳۹۳
۴	بهسازی و تجهیز میادین و معابر محله	بر اساس مطالعه و نیازسنجی، مواردی نظیر ترمیم فضای سبز، نصب مبلمان شهری، پیاده رو سازی دور میادین انجام می گیرد	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳
۵	اتصال شبکه فاضلاب شهری در سطح محله	همکاری برای اتصال کامل شبکه فاضلاب شهری در سطح محله انجام شود	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳
۶	ساماندهی شمال میدان هلال احمر و خیابان های اطراف آن از نظر ترافیکی	با مشارکت سایر بخشهای ذیربط از ایجاد طرح ها و فعالیتهایی که موجب تحمیل بار ترافیکی جدید به این میدان می شود جلوگیری گردد. همچنین، از اجرای طرح هایی که موجب کاهش و تعدیل بار ترافیکی در این میدان می شود حمایت گردد- در صورت نیاز ساماندهی تجهیزات ایمنی ترافیک	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

ردیف	عناوین برنامه ها	شرح برنامه های توسعه	محدوده زمانی شروع
۷	احیای خیابان مدنی به عنوان یکی از شریان های اصلی محله	بازگشایی تقاطع مدنی - جانبازان و اصلاح تردد آن	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳
۸	دسترسی خیابان ۴۶ متری (شهید ثانی) تا رسالت از خیابان سمنگان	این طرح به منظور روان سازی ترافیکی و پس از مطالعه و امکان سنجی عملیاتی می شود	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳
۹	انسان محور نمودن نظام حمل و نقل و ترافیک	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه و گسترش شبکه معابر ایمن دوچرخه - برقی نمودن دوچرخه و موتورسیکلت - افزایش سهم دوچرخه از مجموع سفرهای درون محله ای - استفاده از خرد جمعی در طراحی، برنامه ریزی و اجرا 	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳
۱۰	تدبیر برای کاهش آلودگی هوای محله	<ul style="list-style-type: none"> برای مراقبت از تشدید آلودگی هوای محله اقدامات زیر انجام می شود: - همکاری با سازمان ها و نهادهای مرتبط - نظم دهی و نظام مند نمودن شبکه معابر محله - حفظ و توسعه نظام مند فضاهای سبز 	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

ردیف	عناوین برنامه ها	شرح برنامه های توسعه	محدوده زمانی شروع
		<p>موجود در سطح معابر و اماکن</p> <ul style="list-style-type: none"> - ایجاد فضای سبز عمودی، بام سبز و حیاط سبز - بکارگیری ایده تاکسی دوچرخه در راستای محور جانبازان هماهنگ با سایر محلات همجوار بر اساس مطالعات فنی و اقتصادی 	
۱۱	طراحی برای کاهش آلودگی صوتی در سطح محله	<p>برای مراقبت از تشدید آلودگی صوتی محله اقدامات زیر انجام می شود:</p> <ul style="list-style-type: none"> - همکاری با سازمان ها و نهادهای مرتبط - نظم دهی و نظام مند نمودن شبکه معابر - حفظ و توسعه نظام مند فضاهای سبز موجود در سطح معابر و اماکن - ایجاد فضای سبز عمودی، بام سبز و حیاط سبز - استفاده از صوت شکن های مناسب در حواشی بزرگراه های محله (بر اساس نیاز و مطالعات) - ساماندهی مشاغل مزاحم 	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳
۱۲	طرح ریزی برای کاهش	<ul style="list-style-type: none"> - طراحی، ساخت ابنیه ها و اماکن 	شروع برنامه از سال

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

ردیف	عناوین برنامه ها	شرح برنامه های توسعه	محدوده زمانی شروع
	آلودگی منظر و آرامش بصری شهروندان	شهری بر اساس معیار آرامش بصری - تعیین معیارهای آرامش بصری برای اماکن خصوصی و عمومی و نظارت بر بکارگیری این معیارها در طراحی، ساخت و بهره برداری - ساماندهی مشاغل مزاحم	۱۳۹۳
۱۳	گسترش، ترویج و عمومی سازی فناوری اطلاعات (IT)	ارتقاء سیستم های نرم افزاری درون سازمانی شهرداری - بهبود وضعیت بهره گیری از امکانات سخت افزاری - نیازسنجی کاربرد و تعیین بودجه و امکانات مورد نیاز برای گسترش فناوری اطلاعات - نیازسنجی، برنامه ریزی و اجرای آموزشهای مورد نیاز برای گسترش فناوری اطلاعات به کمک مراکز علمی و پژوهشی و متخصصان - ارتباط با شرکتهای مشاوره مدیریت و سیستم جهت تهیه یا طراحی و استقرار بسته ها و نرم افزارهای مورد نیاز فناوری اطلاعات	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳ (برنامه مستمر)

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

ردیف	عناوین برنامه ها	شرح برنامه های توسعه	محدوده زمانی شروع
۱۴	توسعه خدمات الکترونیک	نظام شهرداری، خدمات شهری مورد نیاز شهروندان نظیر جواز، پایانکار، عوارض و ... را در حد امکان، بصورت الکترونیکی ارائه نماید. همچنین، از ایجاد و توسعه بازارهای خدمات و کالای مجازی حمایت شود	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳ (برنامه مستمر)
۱۵	طراحی و استقرار سامانه محله الکترونیک	یک سامانه - پرتال - محله الکترونیک مختص محله بر اساس نیازها و شرایط بومی خاص محله، طراحی و مستقر شود	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳
۱۶	بهبود کیفیت و سبک زندگی اسلامی - ایرانی	- تشکیل میزهای مشاوره بهبود کیفیت و سبک زندگی در فرهنگسراها، سرای محلات و سایر مراکز فرهنگی، اجتماعی، ورزشی وابسته به شهرداری - انجام مطالعات و پژوهش های لازم در زمینه شناسایی و معرفی سبک زندگی اسلامی - ایرانی	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

ردیف	عناوین برنامه ها	شرح برنامه های توسعه	محدوده زمانی شروع
		<p>- شناسایی و معرفی الگوهای موفق در اجرای سبک زندگی اسلامی- ایرانی در فرهنگ سراها، سرای محلات و سایر مراکز فرهنگی- اجتماعی وابسته به شهرداری</p> <p>- ترویج فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر به عنوان نظام نظارت عمومی و کنترل و بهبود مستمر وضعیت اجتماعی- فرهنگی شهروندان و ترویج روحیه ایثار و تعاون، ظلم ستیزی، قانون گرایی، انضباط پذیری، درستکاری، قناعت، رعایت حلال و حرام، ساده زیستی و دوری از تجمل گرایی.</p>	
۱۷	<p>طراحی و اجرای برنامه های هویت بخش اسلامی- ایرانی در مقیاس محله</p>	<p>با مشارکت شوراییاری و نخبگان محلی، طرحها و برنامه های فرهنگی- اجتماعی هویت بخش نظیر احیای نمادها و عناصر هویتی، تعریف و اجرا شود</p> <p>- تامین مکانی برای گنجینه یا موزه محله ترجیحاً در سرای محله</p>	<p>شروع برنامه از سال ۱۳۹۳</p>

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

ردیف	عناوین برنامه ها	شرح برنامه های توسعه	محدوده زمانی شروع
۱۸	شناسایی و احیای نمادهای هویت محلی	نمادهای هویت بخش محلی نظیر شخصیتها، بناها، آداب و رسوم مذهبی و مردمی، شناسایی و احیاء شود	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳
۱۹	طراحی برای مشارکت مردم محله در برنامه های محله مقیاس	ساختارهای لازم برای مشارکت فعال مردم محله بویژه بانوان، جوانان، نخبگان و فرهیختگان محلی در برنامه ریزی، تصمیم سازیها و اجرای برنامه های اجتماعی- فرهنگی محلی، فراهم شود	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳
۲۰	مسئولیت و مشارکت شهروندان	<p>به منظور افزایش سطح مسئولیت و مشارکت شهروندان نیاز است موارد ذیل در نظر گرفته شوند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تشدید و تقویت نظام و انضباط در تعریف و اجرای طرحها و فعالیتهای - عمل به تعهدات و توافقات با شهروندان و نمایندگان آنها - اطلاع رسانی شفاف و به موقع و جلوگیری از رانت اطلاعاتی - ایجاد مکانیسم توجه و تمرکز بر توده و عموم شهروندان - بکارگیری پایبندی به اعتمادسازی بعنوان یک معیار ارزیابی منابع انسانی 	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

ردیف	عناوین برنامه ها	شرح برنامه های توسعه	محدوده زمانی شروع
۲۱	امنیت	<p>به منظور ایجاد امنیت در محله لازم و ضروری است که موارد ذیل انجام پذیرد:</p> <ul style="list-style-type: none"> - نیازسنجی، برنامه ریزی و اجرای آموزشهای لازم به کمک مراکز علمی و مذهبی جهت فرهنگ سازی - افزایش تعداد طرح های مطالعاتی محله پژوهی با محوریت موضوع امنیت و اجرای آنها - شناسایی و بهسازی نقاط بی دفاع شهری (نقاط ناامن) در سطح محله 	<p>شروع برنامه از سال ۱۳۹۳</p> <p>(برنامه مستمر)</p>
۲۲	ایمنی	<p>به منظور حفظ ایمنی محله لازم و ضروری است که موارد ذیل انجام پذیرد:</p> <ul style="list-style-type: none"> - نیازسنجی، برنامه ریزی و اجرای آموزشهای لازم به کمک مراکز علمی و مذهبی جهت فرهنگ سازی - آموزش، ترویج و تبلیغ رسانه ای و محلی موضوعات بحران و سوانح طبیعی - افزایش تعداد طرح های مطالعاتی محله پژوهی با محوریت موضوع ایمنی و اجرای آنها - اهتمام برای بازسازی بافت های فرسوده 	<p>شروع برنامه از سال ۱۳۹۳</p> <p>(برنامه مستمر)</p>

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

ردیف	عناوین برنامه ها	شرح برنامه های توسعه	محدوده زمانی شروع
		- توسعه امکانات آتش نشانی، امداد و نجات	
۲۳	پایش معیارهای کیفیت زندگی در سطح محله	با توجه به متغیرها و عوامل متعدد در ایجاد محیط زندگی با کیفیت، در یک فرایند علمی معتبر، طرحی برای پایش و ارزیابی کیفیت زندگی در سطح محله، تعریف و بصورت دوره ای اجرا شود. حاصل این طرح، مراقبت از افت کیفیت زندگی در سطح محله و آسیب شناسی اقدامات شهرداری و سایر نهادها می باشد	شروع برنامه از سال ۱۳۹۳ (برنامه مستمر)

یادآوری مهم :

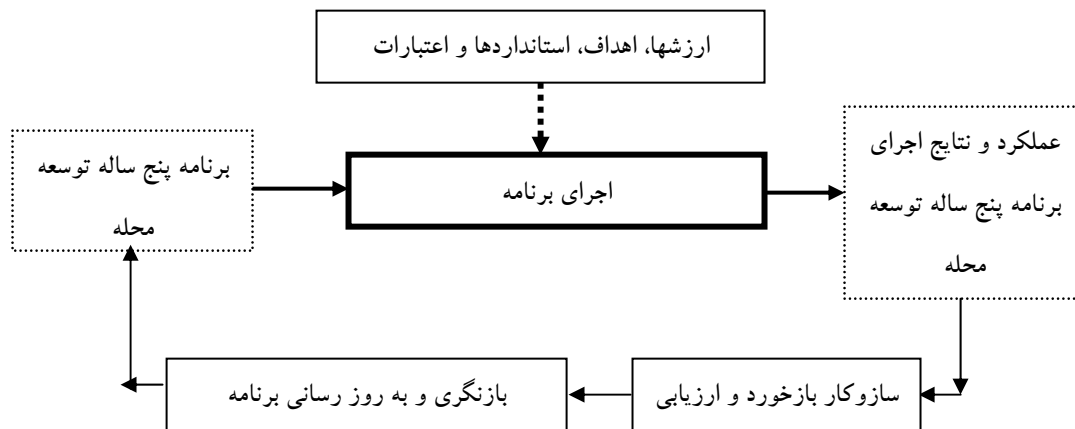
الف) برنامه های ارائه شده در این سند، شامل برنامه ها و اقدامات عمومی، عادی و روزمره شهرداری منطقه و ناحیه، نظیر جمع آوری زباله، نظافت معابر، مبارزه با حیوانات مزاحم مانند موش، دفع آفات نباتی، اصلاح و ترمیم معابر، آبیاری و نگهداری فضای سبز و ... نمی باشد. این برنامه، با برنامه و بودجه معین در تعامل شهرداری، شورایی و مردم محله، طراحی، برنامه ریزی و اجرا می شود.

ب) با توجه به حجم عملیات شهرداری، محدودیت بودجه و اعتبارات و زمان بری برنامه ها، انجام تمامی برنامه های پیش بینی شده در این سند تا پایان ۱۳۹۷، امکان پذیر نمی باشد. بنابراین، برنامه های به اتمام نرسیده در این سند، در برنامه راهبردی بعدی، مورد توجه قرار می گیرد.

شهرداری منطقه ۸ - سند راهبردی توسعه محله فدک

۷. سازوکار به روز رسانی برنامه توسعه محله فدک

برنامه راهبردی توسعه محله لازم است بصورت دوره ای (حداقل سالانه) توسط یک گروه متخصص شامل افرادی از شهرداری منطقه هشت، شوراییاری و متخصصین برنامه ریزی شهری، بازنگری و به روزرسانی شود (شکل ۱). این برنامه بدون بازنگری و به هنگام سازی دوره ای ارزش چندانی برای توسعه و تحول محله نخواهد داشت.

شکل ۱- سازوکار بازخورد و بازنگری و به روزرسانی برنامه توسعه محله